

[Ib Thyregod.]

Det er ikke således, at et folketingsudvalg fører forhandlinger med de forskellige organisationer. Vi kan modtage deputationer, men vi kan ikke føre forhandlinger med de forskellige hypotekforeninger og andre, hvis interesser vi berører, og der er derfor ingen mulighed for, at vi kunne have ført forhandlinger. Vi kan naturligvis heller ikke pålægge boligministeren at føre forhandlinger, navnlig kan et mindretal ikke gøre det. Derfor mener jeg, det er urigtigt at stille disse underændringsforslag.

Lad mig også nævne, at vi ved ikke, hvorledes disse forhandlere ville stille sig, hvis de kom i den situation, at de fik disse forslag forelagt. Det er meget sandsynligt, at de i så fald ville sige: vi ønsker slet ikke nogen sammenslutning, vi ønsker at bevare vort nuværende låneområde og stå uafhængigt af hinanden. Det er på det grundlag, vi har måttet indtage det standpunkt, som netop kræver yderligere forhandlinger, hvis der ikke skal blive tale om tvangssammenslutning mellem disse foreninger, hvad vi i hvert fald ikke ønsker at medvirke til.

Haunstrup Clemmensen: Der er under denne debat efterhånden adskillige gange gjort bemærkninger vedrørende tillægslånene, og det kalder mig frem, for jeg synes, der er grund til at understrege, at selv om der kan være og sikkert er sket misbrug af de såkaldte sortspekulanter, som det ærede medlem hr. Kai Moltke med så malende udtryksform skildrede, så skal det ikke glemmes, at tillægslån i allerhøjeste grad kan være betydningsfulde set fra et samfundsmæssigt synspunkt, f. eks. hvor der er tale om ejerskifte af erhvervsjendomme, både i landbruget og i byerhvervene, hvor det kan være en væsentlig forudsætning for, at unge og initiativrige folk kan få opgaver betroet, at der virkelig er mulighed for at optage sådanne tillægslån. Det kan også være det i spørgsmålet om boliger, såvel parcelhuse som etageejendomme. Jeg har

forstået det således, at der dog efterhånden langt om længe er ved at være en stigende forståelse for tankerne om, at lejere i etageejendomme skulle eje deres egen bolig. Jeg er helt overbevist om, at også ved sådanne dispositioner vil tillægslån være af overordentlig stor værdi. Jeg beder altså blot om, at de enkelte sorte pletter, der kan være og rent faktisk desværre har været, ikke ødelægger det helhedsindstryk, at tillægslån i allerhøjeste grad kan tjene et samfundsmæssigt værdifuldt formål.

Jeg gør yderligere opmærksom på, at hvis man lægger alt for mange hindringer i vejen for tillægslån, kan det jo være, at man derved tvinger lånsøgerne til ved første prioritering at tage et maksimalt lån, som de egentlig ikke på det tidspunkt behøver, og også af den grund tror jeg man skal være lidt varsom med alt for mange kritiske bemærkninger over for tillægslån.

Kai Moltke: Jeg har først et par bemærkninger til det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen. Jeg tror, vi i denne sag er enige om, at det ikke alene er et spørgsmål om at udskyde, men at der også består en vis saglig sammenhæng med hensyn til den måde, vi ønsker denne sag behandlet på, idet det på nuværende tidspunkt ikke alene drejer sig om et lille udsnit af et stort kompleks, men der er felter som tillægslånene, der overhovedet ikke er tilstrækkelig sagligt belyst til, at man kan tage stilling til de problemer, der er rejst gennem § 24. Jeg har ikke insinueret, at når valget var overstået, ville det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen gå med til den i § 24 omtalte ændring, som gudskelov udgik.

Dernæst et par saglige bemærkninger om tillægslån. Jeg er enig med det ærede medlem hr. Haunstrup Clemmensen i, at her kan man ikke skære altting over én kam, for det er ganske givet, at der er landbrugsjendomme, for hvilke ombygning af stalde m. v. er en nødvendighed for driftens videreførelse, der er industrielle virksomheder, for hvilke tillægslån er ganske nødvendige;